

Milan Koch

Panický Kumburk

/Variace na Kumburk, 1970/

I.

Již po třetí slunce k západu se klonilo před tichou nocí podzimní a vrhalo těžké ruděsmutné stíny na tmavě zelené smrkové lesy za Klepandou: Kostry dubů jako okapy mechem oblepené byly přichystány přijmout hvězdy do svého kostrbatého náručí.

První světla ze vzdálených vesnic se zakmitla ve stínu drobných vršků, jako by zoufale volala o pomoc, vzápětí zmizela v mlze.

Obtížný hmyz dávno se ukryl a nebo posel v neznámých koutech roviny, vzdálených to srpnových dnech nebeského roku.

V tuto pozdní dobu, kdy se podzim mísil se zimou a zima s jarem, psanci všech století, pěší i koňmo bloudili v křovinách pomíjitelnosti, hledali se a našli se pod rozvalinou staletou, jejíž tvář kdysi buků zelená smíchaným vlasem dnes nyní oplývá.

Ryk tisíců kopyt bouře a hřmění baterií, srubnice, tarasnice, houfnice a harcovnice jak snový přelud zmizelo za zablácenými úvozovými cestami polními, podél kterých se jen šakalové plížili za nocí měsíčných.

Dvoubřítvé sekery do modra oblohy večerní se zabodávaly a tajemství sněhu se spouštělo na silnici šedivou, kde za vozy krytými bílou plachtou svaté poutě, ze kterých vypadával teplý pláč o prachu, pochodovaly ženy těhotné a mudrci o berlich dvou.

Přilbice s chocholy válely se někde hluboko v závějích a toulce zasněžené ze zlata a stříbra visely ve vrbách u rybníků, kde hladiny již již čeřil ledový květ, bílá to sedmikráska zimy.

Jedenáct různých vran a jedenácte různých sokolů nad popravčím špalky se vznášelo a usedalo unaveně na uždy železné a nožní plechovnice. Lišky svá mláďata již neolizovaly a lovci domněnek s ručnicí bloumali podél tyčkových plotů, kam padaly v dávnověku královské komety strachu.

Milosrdenství! Milosrdenství! Volaly poslední záchvěvy umírajícího dne, zatímco dlouhé srpovité meče ležely nad čerstvě vykopanými hroby, kosové vozy bez kočích biblickým slovem naplněné ujížděly k vesnicím do posledních rovin za Jičínem a ztrácely se v drobných vršcích Podkrkonoší.

Mezi kříži, patníky a sloupy bez dechu a bez pohnutí přichystána stála tato rozmanitá krajina převzít od severu Bílý šat. Hustý dým jí vystupoval z komínů a slzy jí tekly z řas osik, když si nasazovala černý klobouk, který bloudil po nebi jako sebevražda.

Násilím odpor neumíral v čase. Televizní antény svými zkřehlými dráty ukazovaly ke kostelům. Vítr je hladil proti srsti a pak se utopil v dálce. Vše lhalo, leč obezřele.

Do zvonů se strefovaly provazy ponocného. Kosa na kosu padala, jejich trojhran byl na kusy. Madony nikdo nehledal, neboť je nikdo neztratil. Žádný pocestný se již neodvážil zaklepat tou dobrosrdečnou holí prosby na dveře, do kterých se ukrylo okované křížácké svítání se slepeckými odznaky na zádech středověku.

Veliká hyena denního stínu, po které lezli chrobáci Smrti, z východu se stahovala s rukama křížem na prsou položenýma, s hlavou zvrácenou do půlkruhu krkonošského hřebenu, s očima zvednutýma k nebesům a šeptající jako hluboký les plný očekávání a strachu a zvrátů: „Sbohem, synu! Synu, sbohem! Sklenice hněvu zůstala nedopita!“

Klíčníku, který bez hnutí pochodoval, myšlenky všelijaké hlavou vrtaly a z rukou otěže trhala mu noc, tato matka šíleného dne v dlouhé plesové róbě, po které tekla řídká kaše ze švestek. Tato noc. A život se stále po ní ohlížel a houpal ji na klíně nevinného neštěstí. /1

Když slunce kleslo za pole západu a fleret, skvrna v chorém oku, jej navždy probodla a půlnoc rozpoutala na svém spřežení z černého čalounění svůj divý tanec bez stínu, houfy opilců z hospod pomalu se vytrácely jak staří tuláci, hledající svou rodnou hroudu. Po cestách necestách v závratí utíkali beránci boží ze země, která ztrácela svou podobu, bez ladu a skladu v úderech bylo slyše bubnování a jemný pláč ticha jej doprovázel. Nad Bradlec a Kumburk se vyhoupl beznadějný měsíc. Nebylo bojů a lásky již také nebylo.

Kameny volně padaly do potoků.

Kameny volně zapadaly do potoků.

II.

Nahoru po severní straně úzká pěšina vedla v hlubokém sněhu mezi jarozimními bezinkami a palnými hrušněmi, jejichž větve se skláněly jako zázrak života pod osamělým šedivým nebem, jehož slunce zakryly zvědavé rukávce hliníkových mračen.

Na svitek pěšiny se napojovala široká hradní cesta, po níž vystupovalo za kalného podvečera k srdci Kumburku asi půl tuctu mužů rozličného fyzického ražení. Pozvolna, krok za krokem, v řadě za sebou v rozličné vzdálenosti, po zuby ozbrojeni snem těžce našlapovali tak, aby nevybočili ze stopy prvního z nich. Sníh kroužil okolo, lepil se jim na obličej, do vlasů se jim zaplétal a pevně se usazoval na jejich dlouhé křížácké pláště. Když se rozhlédli kol sebe, jejich zrak dosáhl pouze k hradnímu příkopu, který byl zavát sněhem a drobnými troskami hradeb, ze kterých se již vystěhoval věk a nastěhoval rozklad, na který se lepily jen vlhké vločky sněhu.

Nedbalý jedem se nemůže podřídit většině, není-li většina většinou. Pichlavé pysky kaviáru pohlcují soudce a dav lidí v dálce vrhá se dovnitř něčeho. Urvi, co můžeš, na receptis, který ti darovali, nejde jen o jídlo. Podivné jsou osudy pády, i když neřád snad nad ním drží ruku, člověk se nerad smíruje s ním. Pomalu a nesměle, znovu a znovu leze nad propast, aby pokoušel jeho autoritu, nedbaje na nesčetné rán, které se mu neustále otevírají, zakrývá je před druhými. Chytit, uchopit a podříznout tomuto mlhavému ptáku ostrým loveckým nožem krk. Oblehnout jeho nedobytnou pevnost záchvaty své naděje, žalostným samostřílem, jehož tětíva je netrpělivost.

Ale vlci za jeho zády větší a třesou se netrpělivě. Kdy padne? Kdy už nebude moci bránit se? Potom se na něj vrhnou a bílou srst mu dychtivě vyrvou zpod břicha, jeden druhého přitom zeleným i tesáky od krve budou zahánět od své společné kořisti, až se jim navždycky ztratí ze vzteklých očí.

Z jakého důvodu, s jakým záměrem vystupovala tato tlupa v tak pozdní drsnou dobu do tak nehostinných míst? Chtěli snad vyhnat rozklad z tohoto lidského dopuštění a nastolit, alespoň na okamžik oživit sultána svého snu;

bezprostřední

absolutní

Rozchod se skutečnou

nedomyšlenou blbostí 20. století?

Ano, vypadá to tak, že chválí jen staré zašlé časy – den noci před večerem.

Ale přistupme k nim blíž. Nahoru vede úzká stezka vyšlapaná stopou, touhou ukrýt se a plápolat a uhořet.

Silný vítr, který v nedalekých Krkonoších strhával laviny, ji zamazává čerstvými krupicemi sněhu.

Žádný směr či záměr, důvod není vidět na obzoru.

Nic.

Jen holá prosba za nikoho nastavuje větru záda.

III.

Ted' k ohni, Ó přátelé, si sedněme na chladné kamení a okolo ohně nechme kolovati dýmku ve svých očích!

KYTOVALI JSME SNĚHEM OKNA SVÁ DO DUŠE, dech věčna putoval krápníkem těla a my stáli opření o polorozbořené renesanční okno na Velké věži, dívali se přes trhliny stratosféry na předávkovanou fikci v páře hradního příkopu, tmavě bílý kyt jsme mnuli ve svých osmaltovaných prstech a chtěli jsme jej plácnout fikci na zadnici, zatímco močila – močila – močila kalný zítřek, rozpouštěla svou teplotou své vnitřní síly.

Floyd: Nemáš nějaké párátka na plíce?

Bohouš: Já bych chtěl taky.

/Chvíli jsme mlčky vyfukovali modravé vteřiny/

B: Co s námi bude v tomhle bludném kruhu?

F: Možná že to uvidíme, až bude vycházet měsíc nad Vylomený zub /Bradlec/. Ale musíme se pořádně koukat. Možná, že tam uvidíme dokonce nějakou podzemní chodbu, která vede Tam.

Marek: Jak to s námi skončí? ... už je mi to jasný!

B: Co je ti jasný?

M: Ale nic. To já jen tak.

F: Slyšeli jste to? Tiše! Slyšíte?

B: Floyde, nech toho zase!

F: Co je? Jen poslouvej! – – Někdo zavírá druhou bránu. Slyšíš ten rámus... to ji jistě podpírá nějakými kládami. Odtud už se nedostaneme.

B: Ty zase blbneš.

M: Odtud se dostanete mimo mne všichni. Řád je nejvyšší. Řád tomu tak chce. Já...

B: Co máš pořád s tím řádem? přečti si Pavla! Jen si přečti papavla!

F: Není vám zima?

B: Možná že jo.

M: Pojďme dolů za klukama, mají možná strach – jestli jsme vůbec došli.

B: Když musím, tak tedy musím jít, ale jediné svojí cestou!

Sníh vál otevřeným schodištěm a tvořil obrovskou závěj nad vchodem do největší a nejzachovalejší místnosti vznešeného Kumburku. Svíce kol stěn na vyčuhujících kamenech byly přilepeny voskem a osvětlovaly spoře syrovou náladu, která tam panovala. Studený průvan naděje točil se mezi nimi a občas některou z nich zhasil.

Na podlaze dávno časem proměněné ležela asi dvoucentimetrová vrstva prachu a písku. Ve středu tohoto paláce, který se podobá spíše žalářní kobce z doby středověku pro oko neuvyklé tmě, poblíže jedné ze stěn jasně kraloval oheň, okolo něhož sedělo zhruba devět /3

mužů rozličných účesů, tváří i obleků. Nedaleko nich na slabé vrstvě jehličí i listí v prachu staletí se povalovaly spací pytle slabounce poprášené bílými sazemi.

Strop se skrýval v hustém modrém kouři, který unikal jen chvílemi do druhé, menší místnosti, kde chvíličku kroužil a potom se rozplynul ve velkém otvoru pod stropní klenbou. Jen jednou střílnou sem občas zavítaly paprsky, neboť byla obrácena k rozbřesku. Leč i ty zmizely, neboť samotné světlo se neubrání tmě.

Obrátil-li se po pozorovatel zády ke střílně, viděl by, jak se mlhavě kordy a šavle & muškety lesknou ve světle ohně a svíček ve vedlejší místnosti, kterou před chvílí opustil.

Uprostřed této ztráty vědomí a času zel výklenek, v němž stála vzpřímená postava, oblečená v bílý křížácký šat s černým křížem a ve vysoké nožní plechovnice. Do obličejů jí vidět nebylo, neboť hledí přilbice na její hlavě bylo staženo hluboko pod bradu. Jen vlnění pláště dávalo známku života.

Celá prostora tohoto podzemí se podobala stydlivému mužskému tělu, které bylo urváno větrem vysoko do oblak k severnímu pólu temného sluce s panickými příznaky ohně z bukového dříví.

A u ohně seděli hubení vysocí lidé mlčky a jen láhev červeného vína plná melancholie kolovala z ruky do úst k ústům z ruky do ruky od úst k ústům.

IV.

STUDENÝ ŽIVOT & STUDENÝ ŽIVOT ležel před námi v moři sněhu.

Duševní zmatek odbyl se tak snadno tou širokou diagnózou vánice, když jsme se s Honzou nad kolena bořili do té bílé tmy, sami sami dva, sami uprostřed sebe.

Šoupali jsme se pomalu po břicho na slalomovém svahu šikmo k lesu za klidného sesunu nebes a táhli jsme za sebou rance se spacákem a konzervami sledů. Nad námi se tyčil skokanský můstek jako ohnutá lžice na přízraky = lyžařský vlek se spustil naším dechem.

Hledali jsme marně cestu mezi jehlicemi prořídlého lesa, spíše smrkového hájku, na který se pevně přísával sníh, sníh, který nás klamal & tam, kde jsme očekávali, že staneme na pevné zemi, propadali jsme se pomalu po pás do závěje.

Na kopci nad Starou Pakou jsme přeci jenom objevili něco jako cestu. Byl to průsek lesa – nebo co. Ale že by se nám tam šlo líp to se říci nedá. Bylo tam sice už několik šlépějí, ale sníh na povrchu byl okolo nich i uvnitř těchto zmatených stop jen lehce zatvrdlý a když se na něj člověk stoupl celou svou vahou, nečekaně propadl.

A tak jsme postupovali, krok za krokem nasycovali jsme se větrem a jeho čepelí – pomalu a čím dál více unavení přes svoji nesmiřitelnost. Já osobně jsem již očekával jaro, a tak jsem byl podle toho oblečen. Boty, které jsem měl přivázané na nohy, jsem mohl klidně sundat, protože byly za prvé nízké, za druhé dřevěné a sníh se do nich hrnul ze všech světových stran a na teplé ponožce se proměňoval v špinavou smradlavou vodu, která nevěděla kudy ven a jestli se má vypařit nebo zmrznout.

Musel jsem proto každou chvíli zastavit, zout boty a ždímat ponožky promodralou kůží na rukách, vylévat z bot vodu a klít na sebe a na utrpení.

Honza chroupal ve sněhu nohama dál, na okamžik se zastavil a poznamenal jedem humoru ticho prostoru: „Ach, ti jogínové.“ Když jsme dorazili k okraji lesa – před námi mlha – bílo nahoře i dole.

Tak jsme šli, jak nás nohy nesly, podle čuchu, podle odhadu svých neobjevených niter mlékem března.

Ke všem těmto pohybům se přidal ještě vítr, a nebyl to vítr ledasjaká cácora, byl to pořádný severák prostydlák, vichřice jako přeražený hrom. Neprozrazené tváře nám v něm mrzly. „Tak to má být,“ tvrdil Honza. Z červených nosů na těchto nekonečných pláních rostly rampouchy skoro až do země a kdybychom se na chvíli zastavili, a nebo je neulamovali každou chvíli, určitě bychom neudělali ani krok dopředu.

Když jsme byli v tom nejlepším bloudění, zaslechli jsme ryk nějakého těžkého motoru... čím déle jsme šli, tím více jsme se mu přibližovali. Hluk zesílil natolik, že jsme si zacpávali sněhem v tom větru uši. Po populární chvílce se z mlhy a vichřice /smrště čtvrtého rozměru/ vynořila pětipatrová vlna sněhu a pomalu se hnala k nám. Chtěli jsme vzít nohy na ramena před zrakovou halucinací, která se připojila k sluchové. To je ztráta skutečnosti. Začal jsem hledat telefonní budku, abych vytočil číslo na linku důvěry.

„To je opravdu jak ve snu,“ děl Honza. „Počkám si na to, jak to skončí...“ Potom vytáhl kord a šel neohroženě k trčícímu sněhovému přízraku. Šel jsem v jeho šlápotách, ale bez kuráže. Když už byl přízrak na dostřel trubičkou verzatilky, rozpoznali jsme za valící se hromadou sněhu pásák, jak pracně tvoří hnědý šrám v nekonečné sibiřské pláni. Honza se k němu rozběhl přes snášejíci se sněhové vločky, ale chlap jako hora Říp za řízením málem před ním utekl, když jej spatřil v nepřekonatelném zasněženém kroji. Honza mu dával nejrůznějšími posunky najevo, že přichází v míru. Ale stejně nám neporadil. Jen nám pošeptal do ucha, že nesmí klidně umřít, dokud neodstraní z tohoto pole všechn sních. Pokývali jsme hlavou na znamení, že rozumíme, ale to, jak se dostaneme na Kumburk, jsme nevyluštili. Zato jsme měli lehčí cestu. Šlapali jsme si to už pomalu v bahně a mohli jsme tam hodit větší rychlost. Před námi vesnice hlásil jsem Honzovi, ale ten nevnímal & nevnímal; byl někde se svou duší v severských bojištích.

Vesnici jsme přešli, aniž bychom spatřili nějakého človíčka. Všichni byli zalezlí pravděpodobně za pecí... a tak velice troufale jsme ji dobyli a namířili si to tím směrem, kde jsme očekávali Kumburk, přímo přes zahrady a sady jsme lezli. V jednom sadě visel na nejvyšší větvi stromu, který se podobal švestce, zajíc. Chtěli jsme ho vzít s sebou a upéct si ho, ale byl kost a kůže; kůže k tomu byla k neupotřebení, a tak jsme ho tam nechali ležet s chlupama proti větru – odpočívat ve věčnosti, v klidu, ani jsme ho nepohřbili.

Vesnice zmizela za našimi zády tak, jak to bývá, když jí někdo přechází a dívá se na cedulky – chráněno památkovým úřadem. Znenadání jako když hrom uhodí do vánice nebylo po větru ani památky. Začali jsme lépe vidět. /Proč máš tak velké oči, babičko?/ Před námi mezi stromořadím se choulila do sněhových hromad černá silnice. Vylezli jsme na ni jako oživení sněhuláci. Stružky vody se proplétaly kouřící škvárou a přesycené solí mizely v rigolech.

Nad námi kopec lesa. Tam, kde se silnice propadala k potoku ledově skučícímu, jsme vylezli nad škarpu. Nohy řidičů auto, která poskrovnu přejížděla kolem, když jsme si stahovali z čepelí námrazu, hledaly nervózně pedál plynu a hučely ve smyku zatačkou. Dali jsme se cestou podél lesa /žádná tam nebyla/. Počasí bylo již klidnější, vítr už nás tak šibalsky netahal za nos a boltce. Po nějakém tom zaškobrtnutí, zaklení a tahu cigaretou jsme se doškrábali na vrcholek, kde stál Kumburk, zasypán sněhem a ledem. Dobelhali jsme se ke sklepení a šusem po sněhem zavátém schodišti klouzali na dno temnot. Začal i jsme ohmatávat kosti na

celém těle, zda jsou ještě vcelku, a potom jsme nechali oči na pokoji, aby si uvykly tmě. Za chvíli jsme seděli u ohniště a třeli třísky. Oheň zhustil tmu do koutů, některou dokonce vytlačil na mráz na návětrnou stranu. Začali jsme mít roupy a tancovat bosí s drobným kamením mezi scvrklými prsty. Ponožky jsme nahodili na klacíky kolem ohniště jako divocí rybáři udice a začali jsme pojídat maso syrové jako Londonův Bílý den.

Přijeli jsme sem první a s tím, že na kluky nalíčíme past, že je přepadneme – tak na to jsme se těšili. Ale s přibývajícím tmou a průvanem jsme byli unavenější a unavenější, unavenější a unavenější. Já už podřimoval a Honza pokuřoval a tu... náhle... ze shora tiché chroupy chroupy ve sněhu. Hned jsme byli na nohou, natáhli si na sebe brnění a očekávali příchod kamarádů. Já v jednom koutě & Honza v druhém tmavém koutě. Ale omyl... byli to ne cizí, ale jiní tuláci. Hned nás poznali, sotvaže setřepali ze svých rozervaných hadrů úlek a my ze svých...

a my jsme je nemuseli zabít, ani oni nás ze strachu, že je sníme – pochovávají je do žaludku.

Stiskli jsme si ruce, sedli k ohni a začali od Adama si povídat o světě a kouřit o světě. Teprve po půlnoci se začaly shora z východu vchodu sunout po sněhu známé nám hlasy, kroky, nadávky a chřestot zbraní. Hned jsme stáli na svých nahatých kordech, kameny ze srdcí a z úlevy házeli na jejich hlavy. Rozpoutal se boj. Oni byli v přesile. Po chechotavém boji jsme padli vysílením k ohništi. Dobrovolně jsme se vzdali.

Boj utichl po dvanácté. Duchové odklízeli mrtvoly do svých děr. Nechali jsme je v klidu pracovat, sedli k lavičce a povídali a povídali a povídali až dodnes – kdyby nás nesklátil spánek do spacáků.

Na jednom z vrcholků lesnatého zátylku, který se táhne od Libuně k Pace a který se od Cidlinské roviny jen nepatrným výškovým rozdílem liší a jemuž jméno bylo dáno Podhůří, stojí několik rozlámaných krystalů z bývalé oslnivě zpívající mohutnosti hradu Kumburku.

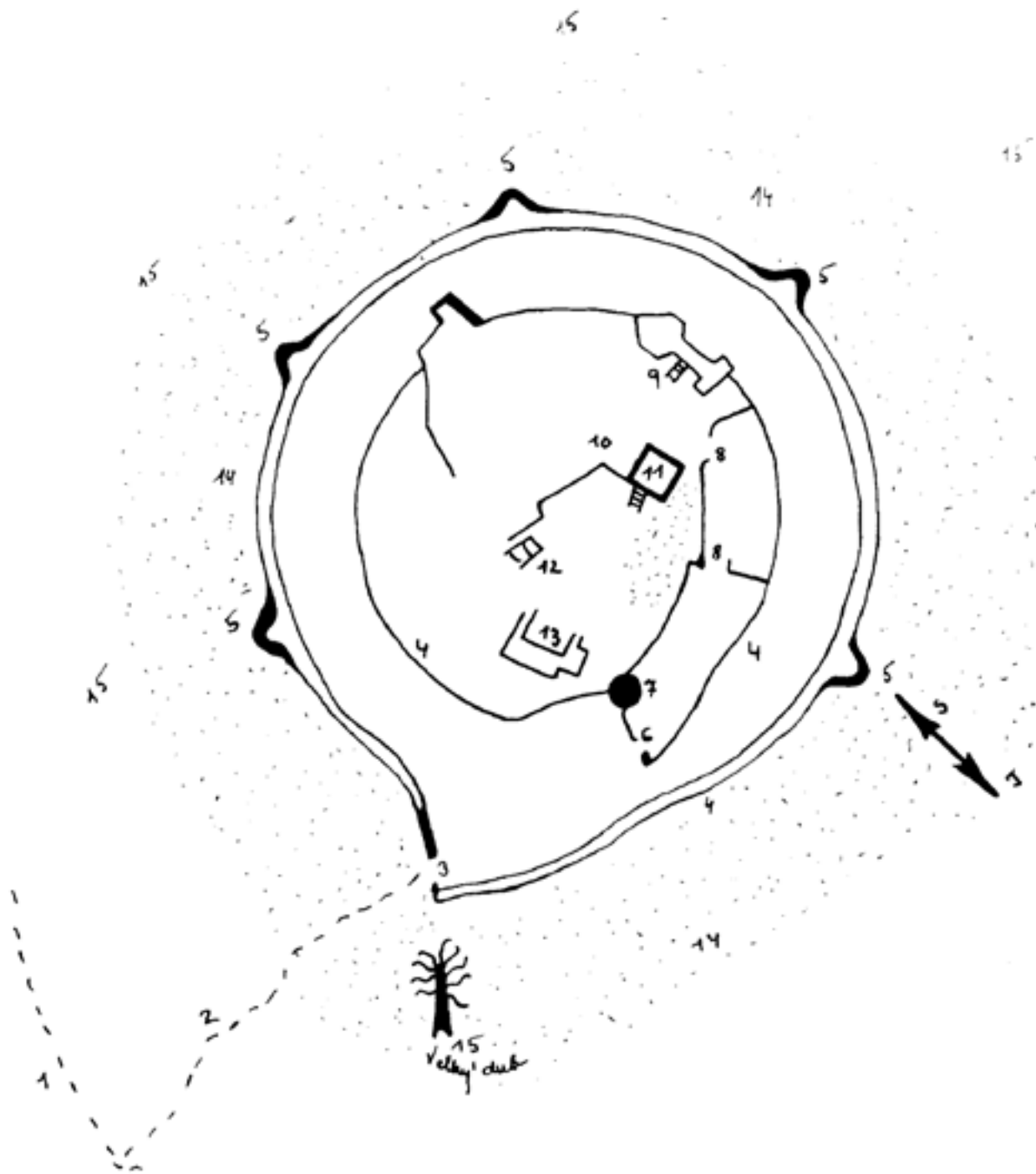
Srdcem dnešního Kumburku je mohutné sklepení, které v dávných dobách sloužilo majitelům jako skladiště nejrůznějšího nářadí, zbraní, ale i jako zásobárna potravin – něco jako lednice. Přímo nad stropem sklepení jsou skromné pozůstatky dvou obytných zděných domů, jednoho menšího /pro služebnictvo/, druhého většího /s velkou pravděpodobností v něm žila poslední šlechta/. Usuzuji, že byly postaveny daleko později než samotný hrad. Předtím zde nežili majitelé celý rok, jen v čase nebezpečí se stahovali ze zámků v rovinách sem nahoru na Kumburk, kde přebývali v dřevěných domech.

Ochranu hlavní tepny Kumburku tvoří dvoje hradby, z nichž se zachovala opravdu nepatrná část & to, co nezničil Zikmunt & nahlodávač čas, o to se postarala lůza, která fantastické pískovcové kvádry upotřebila na stavbu kurníků pro své Moskviče & MB & 1000 & Spartak Octavie super model.

Z velké věže se zachoval jen trojúhelník, a to nejspodnější její část s okny na sever a na východ. Pod oknem na východ je jedna jediná zachovalá střílna z celého hradu.

Panenská věž, která sloužila kdysi jako vězení, stojící u druhé brány, už nestojí, jen západní její část = střep porostlý z obou stran travou a keři dává znát, kde stála. Nyní jsou na světě jiná vězení, snad proto se nezachovala, neboť se zdála příliš nelidská? Spodní její část je zasypaná a kdyby si dal někdo práci, určitě objeví kosti lidské z bývalé hladomorny.

Z Horního hradu už toho taky moc nezbylo a co zbylo, jak říkám, je zasypané nebo /6

Náčrtek Kumburku

1. Hlavní cesta do vesnice
2. Odbočka z hlavní cesty na Kumburk
3. První brána
4. Hradby
5. Bašty
6. Druhá brána
7. Panenská věž
8. Třetí brána a čtvrtá brána
9. Menší sklepení
10. Místo, kde pravděpodobně byla studna
11. Velká věž
12. Schody do velkého sklepení
13. Začátek Horního hradu
14. Téměř kolmé svahy poseté sutí z hradeb
15. Kol dokola lesy /převážně listnaté/

rozkradené.

Zapomněl jsem, že si někdo dal tu námahu a nad východní okno Velké věže, která hlídá poslední dvě brány, třetí a čtvrtou, je zapuštěna do chatrné stěny památná deska na K. H. Máchu.

Ó, Hynku!

Ó, Jarmilo!

Ó, Viléme!

Pod rozhlodanou gotikou Kumburku /německy Goldenburg, což značí Zlatý hrad; založený asi kolem roku 1300 a pustnoucí tak asi od 17. století a který patřil rodu Markvarticů od 14. století/, zarůstající potměchutí a kopřivami, se táhnou až k Labské nížině úrodné role, sem tam strážené nějakou tou bažantnicí, v níž žije pilný lid „pravé staročeské upřímnosti“ ještě dnes.

Cesty vybíhající mezi rolemi a lukami se ztrácejí v milionech blatouchů a stovkách hospod.

Nad lesní cestou z Valdova do Pusté Proseče hvězdy ztrácely svůj okouzlující lesk oblohy pozdního léta, když tu najednou lesní ticho narušil hukot, jenž vycházel ze starých křídel šedivého stínu sovy pálené, která se odlepila od silné uschlé větve modřínu.

Něco ji vyplašilo. Ale co?

Také dva statní divočáci zbystrili pozornost pod košatými listnáči, které pro jejich zrak sahaly někam za oblohu a možná ještě dál; chvíli nasávali jemný ranní vánek a čím více nasávali zelení prosycený vzduch, tím více se zdálo, že je něco zneklidňuje. Jistě jim bylo zatěžko rozloučit se s obrovskými žaludy. Ale co naplat, zvířecí instinkt přemůže i hladový žaludek. A tak jen dupot jejich kopyt tlumený jehličím prozrazoval, kterým směrem zmizeli.

Ale co vyrušilo tyto statné bojovníky? Musíme se pozorně dívat... Ano, tam, za tím pruhem borůvčí – od silného vysokého smrku se odlepil obrys pomenší postavy, tiše šeptající „už jde“ a dávající levačkou za sebe nějaká podivná znamení.

Tam, kde cesta, posetá kalužemi a rozrýpaná od koňských kopyt, po obou stranách lemovaná orosenou vysokou travou a drobnými jahodovými keři, se zužovala v jediný nezřetelný bod, pozvolna vystupovala z lehounkého ranního oparu postava nejméně dva metry vysoká, oděná v bleděmodrou suknicí, po boku se jí houpal těžký dvousečný meč, jehož záblesky zvyšovaly působivost slunce, vycházejícího zpod křídlí pěnice. Jen ještě jednu nevýhodu měly, mimo krás, tyto záblesky pro samotného chodce, a to tu, že byly vidět na velikou vzdálenost.

Slunce už se rozhořelo nad špicemi nejvzdálenějších smrků, když osamělý chodec míjel dlouhými pomalými kroky místo, odkud se důstojně vytratili naši dva námi pozorovaní divočáci.

„Stůj,“ hluboké „Stůj!“ ozvalo se několik kroků od cesty, kde osaměle kvetl rulík zlomocný. „Stůj“ rozprašovaly kmeny stromů po lese. Celým gigantickým tělem chodce to trhlo. Kdo by také nebyl vylekán tímto slovem uprostřed lesů, a k tomu ještě, je-li hluboce zamyšlen... daleko u své zbožňované, v myšlenkách ji opěvuje. Ale z každého opadne strach, pozná-li, že jde do tuhého a je-li jen trochu opravdovým mužem.

Postava v bleděmodré suknicí se zastavila a dívala se tím směrem, odkud se ozvalo zahulákání. V lese však bylo ticho, jen ptáci a drobný hmyz jej podbarvovali. Nic. Ticho. „To se /9

mi asi zdálo," říkal si chodec pod hustý knír. Sotvaže udělal několik ostražitých kroků, ozvalo se práskání větví a do cesty na necelých dvacet kroků se mu postavilo pět mužů, v rukách nestydatě nahaté meče; všichni vyzývavě vykročili. „Vše je jasné, jsem přepaden," říkal si polohlasně chodec.

Kročeje teď bylo slyšet ze všech stran – zprava, zleva i za zády. Muž byl obklíčen... asi dvaceti /kdo ví, kolik jich bylo ještě v záloze/ ozbrojenci.

„Co ode mě chcete?“ pravil, dávaje ve svém hlasu najevo provokativně opovržení jimi.

„Však se dovíš," odvětil mu postarší muž v nejméně půl století staré drátěné košili a stojící z boku, po levičce osamoceného poutníka.

„Odhoď jen meč a klidně pojď s námi, vše se dovíš v pravou chvíli," zazněl jiný hlas; z vybledlého hubeného krku zbrojnoše, jemuž zpod zaprášené přilbice vyčníval dlouhý tupý nos. Chodec si ho zkoumavě prohlížel a jeho zrak zakotvil na bronzové náušnici, která visela zbrojnoši z levého ucha, odstávajícího jako plášť větru.

„Ta náušnice se mně zdá povědomá," říkal si pro sebe a nahlas: „Hej, nejsi ty z Pecky?“ Upřeně se mu díval do černých očí, zatímco se takto drsně tázal.

„Však poznáš," zněla odpověď.

„Ano, poznávám tě, jsi ten druhý strážný, co jsem nad tebou vyhrál v kartách. He... není to snad pravda. Snad jsi nezatoužil po tom, abych ti je vrátil? Bohužel nemám ani plíšek.“

„Nech karty kartama a dej sem meč, nějak se mně nelíbí," odbyl chodce, který se snažil tímto získat čas.

„Tak tahle to teda je. Tak vy chcete, abych se vám vzdal bez boje, vám Peckovským, a vy mně někde v tichém podvečeru, nikým nerušení, stáli hlavu. Ch... ch, ba ne.“

„Přesně tak," zaburácelo z několika hrdel najednou.

„Jsi důvtipný," usmál se s těmito slovy zbrojnoš v drátěné košili. „Ale dělej rychle, nejsme tu proto, abychom se s tebou bavili, ale abychom tebe celého do zámku přivedli. Naval meč! A žádný řeči kolem! Rozuměls?!“

„To teda ne, braši, toho nikdy nevidíte, aby se Roháč z Brda vzdával nějakým chrobákům Pirama Kapouna ze Svojkova bez boje. Tak pojďte, zbabělci, ať už vás můžu pošimrat pod břichem. Škoda, že vás tu není víc, alespoň bych se mohl pyšnit tím, jak se cení mé šermířské umění. Jdem na to, ne?!“

S těmito slovy vytáhl meč, jen tak volně visící bez pochvy u boku, a vrhl se na nejbližší pochopy Piramovy, s mečem se zlatou rukovětí v levičce, v pravé lovecký tesák jak sluneční paprsek štíhlý, se zuby vyžranými kazem a vyceněnými jak vlk nahánějící hrůzu... lovcům.

Rozpoutala se řež... a rozvoněla se řípa, červená řípa pokapaná rosou.

Třeskalo o sebe dlouze i krátce, strašlivě kalené, slepotou kalené šedivé železo nad růžovým masem.

Prach prvohor rozhýbal oblohu. Roztančily se větve a roztančilo se listí v příšerně pozdním létě.

Vyplašení ptáci v mračnech opouštěli své stromy.

Psanče! Kdo ponese tvoji rakev?

Stačí jen jeden neopatrný krok, jedna tenounká nepozornost, Roháči z Brda, a jsi odepsán, navždy odepsán a nikdy potom, nikdy víc už nespatriš světlo petrolejky v oknech svého domova.

Mezi ohnivými kryty mečů skřípala věčnost... a touha po ní. Muž proti mužům sám zády k širokému dubu, čelem proti smrti vzdoroval. Červená řepa voněla stále... a stále více a více.

Štíhlá těla kovových barev rozrážela stín lesního akvária. Často, velmi často šly ráno naprázdno a jen vztekle svištěly vzduchem, který se rozpaloval a rozpaloval a rozpaloval nad uzavřenými květy bylin. Komáři v rojích kolmo nalétali na krvácející a meči se ohánějící muže, bodali do kůže a do očí a sáli pach kazící se krve.

Dřevěné okované podrážky se propadaly do měkké lesní půdy, hlemýžďí ulity praskaly v bojem rozpálených hlavách jako vzdálené výstřely tarasnic.

Zhyň!

Zhyňte!

– tekly jak divoké lesní potoky zakalené deštěm tato slova ze zpěněných mužských rtů.

Silné svěrací svaly se napínaly pudem sebezáchovy.

Šídla a vážky přelétaly cestu, bloudíce lesem, hledající nějaké to vlhké místo k milování.

Tu a tam objevil se šrám a krev prýštící z něho zalávala polámaná stébla trávy.

Jeden ze zbrojnošů, s železným kloboukem na hlavě, nesoucí síť, zakopl o vyčnívající kámen a zůstal ležet omráčen, s očima zavřenýma k věčnému jitroceli.

„Rychle, přineste tu síť! Musíme dostat Roháče živého! Rychle! Pospěšte si!“

Roháčovi už silně krvácela pravice, dva články všech čtyř prstů ležely nedaleko jeho loveckého tesáku, jen palec mu zůstal celý. Také pravé ucho měl zakrvácené velmi silně a krev mu z něho stékala po krku na límec na zpocená široká špinavá záda. Ale i druhá strana na tom byla dost špatně, dost špatně. Boj by býval trval krátce, kdyby bývali nechtěli dostat Roháče živého. Střela z kuše ze zálohy rovnou by bylo to nejkratší. Roháč si toho byl vědom a dokud mohl udržet meč v ruce, rubal a rubal, holil brady zbrojnošům, jen to chřestilo po lese.

Bylo už takhle k polednímu. Po cestě k širokému dubu přikodrcal se žebřiňák.

Roháč ležel svázan konopným provazem na rukách i na nohách, čelem k zemi na dně mělkého příkopu. Ano, roháč z Brda, ten pirát z Podkrkonoší, lotr a psanec Roháč z Brda, kterého přechovávali lidé na Kumbursku na zlost Peckovským, s nimiž měli roku 1529 nemalé roztržky. Roháč si toho byl vědom, a tak škodil převážně Peckovským a jestli škodil ještě někde jinde, to nikdo nevěděl a ani se to nesměl dozvědět.

A tak tam ležel, nešetřen spravedlnosti, jestli kdy jaká byla mezi lidmi. Lidé Píramovi seděli v chládku, zhluboka oddechovali, obvazovali si rány, tiše hovořili a popíjeli víno. Když už si dostatečně odpočinuli, naložili milého roháče na slámu, volně rozloženou na dně žebřiňáku, někteří si sedli k Roháčovi, jiní vyskočili na připravené čerstvě napasené koně a vyjeli směrem na Valdov.

Za Valdovem se Roháč probral z mrákot. Celý pobledlý, v zakrvácené bleděmodré sukničce, rozhlížel se kolem. „Tak ty jsi šel za milou, Roháči? Cha cha cha cha chihachachí,“ smáli se zbrojnoši sedící na voze i ti, kteří volně klusali v sedle podél vozu, této poznámce.

„Jak to víte?“ obrátil se Roháč čelem k muži, kterého škrábl při potyčce na rameno a který se choval jako vůdce.

„Ho ho, jak bychom to také nevěděli, když se s tím sama chlubila našemu pánu.“

„Nevěřím!“ řekl prudce Roháč.

„Inu, nevěř si, však se ještě dočkáš a ona se ti na Pecce sama vysměje do očí tvé lásce.

Neměls věřit, Roháči, takový couře s krásnýma očima. Když si pomyslím, že teď někdy se /11

probouzí Píramovi v náručí, tak se na mně samotnému dělá špatně. Když si pomyslím jen na své noční hlídky, kdy chrněla s Píramem, jen to šramotilo, ve dvanácti pokojích najednou; he, lituji tě,“ pravil zbrojnoš upřímně.

Ale co, dostanu za tebe odměnu, a to je důležitější, než nějaká posraná soustrast.

Roháč viditelně blednul. Dali mu napít vody. Roháč hltavě polykal. Jak dopil, odvrátil se a hleděl nepřítomně do okolí. „Je to pravda, všechno, co mi povídal?“ Ani si nepomyslel, co s ním bude, kam jedou, kudy jedou, a tak rád naslouchal přírodě. Teď jen hleděl do svého zraněného srdce a znovu omdlel.

„Nechte ho, tak je to pro něj lepší,“ zaslechl ještě před tím, než ho úplně pohltila temnota nad sebou z obrovské dálky... tak teple cize.

Čtyři jezdci míjeli Příbyslavské hory. Byli to zbrojnoši z hradu Pecky, kteří jeli napřed podat zprávu svému pánu o tom, že byl Roháč jat. Byla to příznivá zpráva a muži se těšili na tučnou odměnu, kterou se hned ten večer chystali propít a prohrát. Co taky s penězi, když každou chvíli mohou táhnout někam se bít za vlast a za pána. Hej, při kostkách a dobrém vínu mezi svými hned člověk zapomene na nepříjemně dlouhé chvílky tvrdého života.

Tak vesměs uvažovali, když přijížděli k silnici za Radkyní, která vedla z Paky na Pecku, a aniž zpozorovali, že je z povzdálí pozoruje několik pár nazlobených očí. Jezdcům se však nechtělo jet po silnici, což by také byla zajíždka, a tenkrát silnice nebyly jisté. Než jet tak dlouho po silnici, raději si to teda zkrátili okolo mlýnu přes les a Bělou.

Tak předpokládali i lidé z Paky, kteří se ukryli v cípu lesa u silnice na stromy i za stromy /ach, co jich tam bylo, všichni se chtěli podílet na tom, aby vzbudili v panu Píramu Kapounovi ze Svojkova zlost/.

A tak když vjeli Píramovi jezdci do lesa, vrhali se na jezdce, kteří se nezmohli ani na sebemenší odpor. Jistě se ptáte, jak se dozvěděli Pačtí, že tudy potáhnout /a dokonce věděli s kým/ Peckovští.

Celou lesní bitku, totiž ne celou, pozoroval myslivec z nedaleké hájovny a jakmile poznal, o co jde, pospíchal ke své hájovně, kde sedl na koně, ujížděje tryskem k Pace, aby oznámil, co se stalo. V tu dobu právě dlel v Pace Jiřík z Rohovic, úředník kumburský, který hned na poplach udeřil a vyslal hned velkou skupinu ozbrojenců, neboť mnoho bylo dobrovolníků, kteří se hlásili k tomu, aby se zase srazil Peckovským hřebínek. V čelo velké skupiny ozbrojenců, kteří byli s to okamžitě vyrazit, byl postaven velký stratég Jan Dusík, jemuž hned velké plány v hlavě kolovaly.

Za jízdou Jana Dusíka, která čítala šestnáct mužů, ozbrojených kušemi a nejrůznějšími zbraněmi sečnými i bodnými v barvách kumburských, pěšky táhlo asi čtyřicet muž i výrostci od dvanácti se mezi nimi míhali. Houf lidu tohoto ozbrojen zas byl více než nejrůzněji. Ten tamten měl meč ledabyle připevněn k boku, onen zas luk na zádech připevněný, většina však lidu tohoto pobouřeného drzostí třímala v ruce domácí náradí, které je velkou zbraní, drží-li ji v ruce člověk, jenž s ní umí vládnout lépe než vladař žezlem svým celofánovým v zemi své. A že s nimi uměli zacházet, nelze pochybovat ani trochu.

Tito pěší však dorazili až po zajetí předvoje zbrojnošů Píramových, kteří uchystali léčku na Roháče. Když se dozvěděli o tom, co se mu stalo, chtěli je hned pověsit, ale Dusíkova pevná ruka je v tom zadržela.

„Teď už na to není čas, musíme osvobodit nejprve Roháče,“ mluvil na lid takto ze /12

sedla, když se vrhal na jeho kořist.

Dav přisvědčil.

„Má pravdu,“ ozvaly se výkřiky jednotlivců.

„Ale jak na to?“ křičeli jiní.

Jan Dusík už věděl, jak nastražit past. To by nebyl Jan Dusík. Dal potřebné příkazy... v rychlosti sdělil, jak na to; lidé a lidé se uspokojili, rozešli se na svá místa, určená Dusíkem, a vyčkávali.

Slunce se již propadalo v západním obzoru, když se v jeho půlkruhu rudých paprsků objevila očekávaná zvěřina.

Jakmile žebříňák vjel předními koly na silnici z polní cesty, která v těch místech byla posázená hustým trním šípkových keřů, ozval se bojový pokřik: „Bijte je, vrahouny!“

Pačtí zanedlouho pole obdrželi bez velikého boje, neboť uondaní Peckovští se moc nebránili a raději se vzdali, dokonce někteří bez boje.

Přemožené zbrojnoše potom na hrad Kumburk do vězení vsadili a odevzdali je později za rukojmí na hrad Pecku.

Piram Kapoun ze Svojkova zuřil. A jak zuřil. Milenku Roháčovu, jež mu již nebyla po chuti, nechal z hradu vyhnat a jen tak tak, že jí nedal setnout hlavu místo Roháče. Co se s ní stalo potom, nikdo se nedozvěděl. Ani čtenář se to nedoví. Bude si to muset domyslet.

Roháče z Paky odvezli a felčar ihned byl k němu zavolán.

„Co s ním je?“

„Je to vážné?! ptal se Jiřík z Rohovic za dveřmi malého domku na okraji města Paky pozdě večer.

„Nic vážného, co by se nedalo z tělesných ran vyléčit,“ odpověděl, felčar, „jen kdybych zraněnou duši dokázal vyprat.“

„Hm, hm,“ pokyvoval hlavou Jiří z Rohovic, který se již od zajatců dozvěděl, kým byl Roháč zrazen, „tak už to na tom světě chodí.“

„Ba, ba,“ jenom vědět, jak mu ulehčit.

„Jen osvobozená duše pomůže.“

Za nějaký čas se Jan Roháč z Brda, psanec a lotr Podkrkonoší, ze svých ran vylízal. Pár dní bloudil potom, co se postavil na své vlastní, potuloval se krajinou a hledal svou milenku. Když zjistil, co se s ní stalo, chtěl udeřit sám na hrad pecku, ztrestat alespoň Pirama Kapouna ze Svojkova. Leč ten se nedal vidět.

I odebral se Roháč z Brda z krajiny, kde jej ta tížilo srdce, dál na sever, aby se pokusil zapomenout na pomstu v hospodách a krčmách podhorských. Však i to nepomohlo, jak se dalo tušit.

Jen Roháč z Brda, lotr a psanec, se pak toulal až u polských řek, kde na opačné straně Krkonoš střetl bělovousého poustevníka, zvaného Kniha temnot a světla, u kterého našel hledanou úlevu. Zde jsou zachyceny některé slabounké pozůstatky ze spisů poustevníka Knihy temnot a světla, které však bohužel nesouvisejí s příběhem Roháčovým a je dokonce možné, že tyto útržky pocházejí z ruky samotného Roháče. Nic se nemůže vyloučit.

Bůh byl & není & nebude = byl & je & nebude = byl & je & bude

Bůh byl & není & bude = nebyl & není & nebude = nebyl & není & bude

Bůh nebyl & je & nebude = nebyl & je & bude

Hledal jsem čtvrtý čas

Hledal jsem mezičasy

Kdo jest Bůh? Já nebo vy? My? Oni černí andělé? Poznání Boha je vlastně jeho nepoznání. Poznat můžu jenom to, že Boha na Boha nestačím. Poznat mohu jen toho, koho jsem již někde viděl.

Kdy a kde jsem viděl Boha? Mohu poznat vůbec jezdce, který se kolem mne přežene šíleným tryskem; mohu soudit podle rychlosti, že jde o Boha. To však neznamená, že se za celý čas, co jsem Boha neviděl, že se nemohl změnit.

Bůh je stále na cestách a vůbec necestuje.

Bůh sám sebe pronásleduje.

Bůh sám sebe není s to poznat.

Bůh sám sebe nemusí poznávat.

Naše rozumové drobký nedokážou udělat Dort boží, ani naše smyslové pivní tácky jej nedokáží rozeznat v tom kouři, jen ona citová exploze může učinit jej viditelným, jenom v citovém vulkáně můžeme následovat Boha.

Jsem bezradný!

Polytheismus

=

Věda

.

.

. .

.

.

.

.

mnohobožství

.

.....

...

.

.

.

objektivní klam

. . .

. . .

. . .

. . .

mysl + vůle + cit

.

.

. .

.

.

.

.

soustava věd

.

=

===== Budoucnost

= mnohoslibů

===== svatá trojice

V.

POD CHLADNÝM STROPEM SKLEPENÍ = = = Anebo rytíř Žumbera
Anebo sluha Plančet

„Pozdvihněměž své číše, ať žalují!“

Stul byl našikmo v prostoru na čtyřech nohách uveleben. Deska stolu byla z proschlého smrkového hrubě přitesnutého dříví. Na třískách, které z ní neochvějně trčely, byly místy napíchnány napolo oloupané cibule. Lahve rybízového vína se leskly v záři ohně, mezi nimi bloudivy na koleně tepané poháry z mosazného a čistého měděného plechu – vydávaly tajemnou záři. Podél stolu z obou stran byly dvě dlouhé lavice, na kterých se dalo kupodivu i stát a bušit do nich sekerou, aniž by to někoho porazilo pod stůl. Na jednom konci tohoto stolu podobenství blíže k východu byl na vyvýšeném ohništi založen neuhasitelný oheň.

Žubera: Ó... má komtesto! Čekajííí! Č e k a j í í í í!

Rytíř Žumbera s oválným obličejem, podobajícím se hrušce ze stromu nihilistů, s hnědými krátkými vlasy, trčícími chvílemi do věčnosti, a bradou opřenou o dno láhve a s širokýma vypoulenýma očima podlitýma krví & alkoholem hleděl zádumčivě na nepravidelně dýchající stíny, které poletovaly po vlhké zdi.

Žumbera: Kde jsi, můj nevděčný sluho?! Musím plakat ve věčnosti. Plančete, pojd' setřít mé slzy svým štětcem, nebo utonu v té slané vodě!

Plančet: Vidím samé kružnice, samé trojúhelníky.

Plančet začal vyvádět do tmy své podvědomí. Padal z lavice do kupy listí a smál se a smál se a smál se bolestným smíchem plačtivou náplastí. Potom vstal a rozběhl se houpavým krokem a hubeným tělem v pravém úhlu proti kamenité hrázi.

Ž: Neběhej proti té zdi! Máš moc tvrdou hlavu!

– vykřikl, přemohl velkého alkohola a běžel zachránit Plančetovu hlavu před roztržitěním se v chaosu.

Ž: Jsi už příliš známý, blbče...

P: Vy jste všichni logický.

Ž: Co žereš furt ten život, když už jsi ztěžknul tak vrcholně?

P: Čas! Čas! Čas! Potřebuji čas!

Ž: Co je to čas: Co je to čas? Blbče! Čas, to jsou přesýpací hodiny, které se nemohou obrátit.

P: Vy jste moc logický a proto nevidíte. Já, já nemohu říct, co to vidím. Já, já nemohu žít to, co vidím. Vy to můžete žít, ale nemůžete vidět. Vy jste samé plus a mínus - - - plus... a mínus.

Ž: Jak to mám vidět, jak to mám vědět, když jsi otočil hodiny. Já ti dám plus nebo mínus - - - plus a mínus mě nezajímají. Teď zajímáš ty mě. Já že jsem plus a mínus?

P: Hovno, vole!

Žumbera se vrhl na Plančeta s patnáctimetrovým lanem nedávno koupeným v domácích potřebách a začal přivazovat Plančeta ke stolu.

P: To je mé maximální šílenství. Jsem vosková figurína. Vůbec nic necítím.

Ž: Uvidíme.

– a začal ho škrtit koncem lana, který mu zůstal v ruce. Plančet pozvolna nabíral z bílé modrou barvu.

P: Já jsem ten nejmaximálnější. Prázdný nebo plný na tom teď nezáleží.

Ž: Zkus to? Dostaneš cukr.

P: Přihodte tam někdo dříví!

Těžký modrý dým se valil z ohniště; zahalil okolní stěny čpavý dým. Všichni neznámí nepromluvili ani slovo. Místnost nabývala nebývalých rozměrů. Jirka, praotec v kožešině lovce bílých myší, se rozkašlal. Jeho kašel drásal smysly všech přítomných zvrhlíků ze skutečnosti. Zub polykal cigaretu za cigaretou & notně si přihýbal bílého kysela páchnoucího věčna. Když už byl jeho pohár vypit ke dnu, vrávoravě došel k ohništi a zařval ze dna svých plic:

„Ohá – ho-ho-hááá...“

hár-ho-há hůů-húú!“

Ž: Podívej se, Plančet, támhleten orientální šílenec hledá svou 265. ženu ze svého harému. Zube! Připíjím na tvé zdraví, dřív než ti položím odpověď.

– najednou vyšly z ohniště dvě rány v těsném závěsu a Žumberyho postava rozzářená vínem se sesunula pod stůl podobenství. To byla příležitost pro Plančeta, aby se vymotal ze spárů lana.

Dva netopýři prolétli clonou dýmu a zase v něm zmizeli.

P: Vy mluvíte... mluvíte... mluvíte... /a my jsme mlčeli/

Ž: Nemáte něco k proclení? /vylezl zpod stolu/

P: Připadám si jak ve snu z benzínu.

Ž: Kolik chcete litrů? máme jenom sůl a fleky s hovězími pozdravy a ta slepice je nedovařená.

P: To je smysl mého života – musím býti normální!

Ž: Co je to normální? Být Nezvašem nebo kapitánem lodi Titanicu nebo požárníkem nebo být na večeři v hotelu Skočdotoho nebo šimrat pizdu ukazováčkem levičky nebo stavět garáž místo atomového krytu. No? Řekni mi, co je normální!

P: Křeč, křeč a je to děsivá představa.

Ž: Jdi pryč se svou křečí do doků na kofolu.

P: Moje třetinové šílenství. Potřebuji někoho, kdo by mě usměrnil.

Ž: S chutí tak učiním.

P: Hche, hache – nech toho.

Ž: Podívejte se, jak se sám vězní!

P: Teď jsem našel tu tyčinku. Už jsem to rozluštil /a ležel vzhůru nohama s hlavou v mokřím listí, zamotán v pětadvaceti smycích/ – chtěl bych být člověk.

Ž: Chtěl nebo nechtěl? To to má složeno v nesouvislost společného s humanitou? Jsi už příliš známý... blbče!

P: Kofola – tomu už nerozumím. Kofola – kofola!

Ž: Vstaň! No tááák...

P: Přetrhnu lano. Je to tvar, ano, je to tvar. Všechno je tvar. Když je hranice, tak je hranice. Já jsem normální americkéj biolog. /a smál se skrz zuby a chtěl mlčet./ – nic nevidíte /pravidelně se snažil dýchat. Stoupl si na lavici a několik okamžiků stál proti planetě

Tmy./

Ž: No jo... prodáváme kameny – obyčejné kameny do Oxfordu. Ha ha ha. /měl mastnou bradu a pod pravým kohoutkem zářivou černou skvrnu/

P: Nikdo tu není. Ani já ne. Ne... já si to jen myslím.

Ž: Čekají! Č e k a j í í ! /jediným výkřikem zachytil okamžik/

P: Musím se střežit. Všechno je poloviční.

Ž: Venku je vidět měsíc a pár hvězd. Pojd'te ven! Pojd'te si sednout na nějakou zářící hvězdu.

Ž: Ne, ne. Dejte nejdřív do klády naši filosofii – určitě vydrží. Ještě tam hodíme pláč. Ták. Pláč do toho ohně, který jsme rozdělali.

P: Nemůžu pít. Nemůžu pít. Já nemůžu pít!

Ž: Jak? Obrazně?

P: Néé. Já chci bejt něco konkrétního. Já chci vidět, že spím, já chci vidět, že vidím, chci vidět, že jsem tu a nikde jinde, já chci vidět, že žiju... že žiju chci vidět... můj stín je pitomý. Je jenom stín.

Ž: Tolik věcí najednou?

P: Já nesmím bejt! Víš?

Pavel zapálil na stěnách smolnice. Konečně jsme viděli místo, kde začíná stěna.

Honza odešel do lesa a tam si za uschlým javorem strkal prst do krku a zvracel skutečnost smíšenou s krví a kyselými žaludečními šťávami. Potom s Pepou šermoval plné tři hodiny, dokud smolnice nedohořely.

Víno teklo proudem ze zdí.

Sat.

Stačilo nastavit příslušný orgán & plácali jsme se do stehů smíchem, přivírali oči, zpívali loupežnický písň, pískali si, hledali lovecký psy & házeli jim zbytky, troubili jsme na lesní rohy, svolávali jsme tisíc čertů, vrhali nože, házeli si rukavice, tloukli pěstí do stolu, vytahovali váčky s tříkorunou, připalovali si dýmky od tmy, zívali celám týdně, opěvovali se, kamenné květiny do vína jsme si pouštěli v krabičkách od sirek, stínali jsme celému dni hlavu a vyšetřovali své duševní zdraví pod roztrhanými jehlicemi na pletení.

Procházeli jsme se kolem sebe a sem tam jsme si cinkli. Slunce stoupalo z ranních mlh nad obzor. Ve vesnici se rozštěkali psi a my jsme tam nahoře stáli na betonu s kordy v rukách & něco jsme chtěli, něco jsme očekávali =

snad to,
že zničehonic
najednou To
jeden z nás řekne
za nás za všechny - - - .

VI.

Před chvílí přestal padat sníh.

U lesa na zaváté cestě se zastavili dva chodci. Chladný vítr jim strhával z dlouhých /17

vlasů kapsičky vody a oni mhouřili oči, jeho si nevšímajíce, před mrazem, který se jim usadil na špičkách nosů. Navzájem si podpálili cigarety, sedli si na haldu mrtvého dříví vedle sebe a dívali se přímo za hlubokou stopu, která pevně držela ve sněhu naplněním cesty, na daleká rozplizlá světla Staré Paky. Napravo od sedících vypínala se stráň zarostlá temnou samotou, na níž se rozkládal bílý příkrov.

Po levici, na kraji úzké lesní cesty, do které se chystali vejít vzhůru ke Kumburku, zazníval v polích tesklivý šelest větru po chorobném strachu před velkými mezinárodními žaludečnými obtížemi.

„Pojďme,“ řekl jeden z nich.

„Ať žije cesta, ať je jakákoliv.“

Tak tedy pojdme, dychtilo ozvěnou.

Oba dva zmizeli za svahem a jen stopa dala ve sněhu znát cestu.

Tento soubor je volně k užití pro osobní a studijní účely. Komerční šíření zakázáno. Další texty z pozůstalosti Milana Kocha a ediční poznámku naleznete na stránkách Libri Prohibiti www.libpro.cz. Pokud jste v těchto textech objevili nějakou chybu, prosíme, obraťte se na editora e-mailem ondra.hornik@gmail.com.

Tento výstup vznikl v rámci zastřešujícího projektu »Paměť jazyka, svědectví literatury: analýzy literárního a lingvistického prostoru napříč žánry a kontexty«, projektu »Příprava vydání díla Milana Kocha« řešeného na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy z prostředků Specifického vysokoškolského výzkumu na rok 2016.

© Milan Koch, 2016

© Bc. Ondřej Horník, student Filozofické fakulty Univerzity Karlovy, 2016